

ERP pasākumi saistībā ar Covid-19 pandēmiju

Eiropas Revīzijas palāta (ERP) ir veikusi vajadzīgos pasākumus, lai Covid-19 pandēmijas laikā turpinātu nodrošināt efektīvus publiskā sektora revīzijas pakalpojumus Eiropas Savienībā un savlaicīgi sagatavotu revīzijas ziņojumus, atzinumus un apskatus, ciktāl tas ir iespējams šajos sarežģītajos apstākļos. Mēs izsakām pateicību visiem, kas strādā, lai glābtu dzīvības un cīnītos pret pandēmiju Luksemburgā, ES un citur pasaulē. Esam apņēmušies atbalstīt Luksemburgas valdības sabiedrības veselības aizsardzības politiku. Mēs mazinām pašreizējās veselības krīzes ietekmi uz saviem darbiniekiem un esam ieviesuši aizsardzības pasākumus, lai viņus un viņu ģimenes pakļautu pēc iespējas mazākam riskam.

Preses relīze

Luksemburgā, 2020. gada 21. aprīlī

Revidenti brīdina, ka ES ceļu tīkla pabeigšana virzās uz priekšu lēnām un aizvien lielākas bažas rada uzturēšanas izmaksas

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas (ERP) ziņojumā teikts, ka Eiropas ātrgaitas autoceļu pamattīkls (*TEN-T*) sāk darboties un dod pozitīvus rezultātus braucējiem, tostarp tagad ceļā jāpavada īsāks laiks un pa automaģistrālēm tiek nobraukts vairāk kilometru. ES finansējums un Eiropas Komisijas darbības ir devušas pozitīvu ieguldījumu minēto rezultātu sasniegšanā, bet lielākā daļa Centrāleiropas un Austrumeiropas dalībvalstu joprojām šajā ziņā atpaliek, un kopš 2014. gada ar ES atbalstu ir pabeigti tikai apmēram 400 km jaunu *TEN-T* ceļu. Turklāt netraucētu braukšanu pa autoceļu tīklu kavē nepabeigti pārrobežu posmi un vāji koordinēta stāvvietu un tīras degvielas infrastruktūra. Arī dalībvalstu veiktā uzturēšana nav pietiekama, un tas tīkla stāvokli pakļauj riskam ilgtermiņā.

Lielākais īpatsvars ES pasažieru un kravu satiksmes notiek pa autoceļiem. Līdz 2030. gadam Komisija ir plānojusi pabeigt gandrīz 50 000 km automaģistrāļu un ātrsatiksmes ceļu, kas aptvers deviņus *TEN-T* pamattīkla koridorus un visus galvenos ES maršrūtus. Kopš 2007. gada Komisija ir piešķirusi dalībvalstīm aptuveni 78 miljardus EUR jaunu ceļu būvniecībai un jau pastāvošo ceļu atjaunošanai, no kuriem aptuveni 40 miljardi EUR bijuši paredzēti *TEN-T* tīkla ceļiem.

Revidenti novērtēja, kāds ir bijis progress un kāda ir bijusi Komisijas loma pilnībā funkcionējoša *TEN-T* ceļu pamattīkla pabeigšanā. Viņi arī pārbaudīja dalībvalstu devumu ceļu uzturēšanā un apmeklēja Bulgāriju, Čehijas Republiku, Spāniju un Poliju.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

*“Ceļi ir svarīgi, jo tie savieno ES valstis un reģionus un tādējādi veicina saimniecisko darbību, attīstību un izaugsmi,” teica par šo ziņojumu atbildīgais ERP loceklis **Ladislav Balko**. “ES autoceļu pamattīkls attīstās, taču tas joprojām nav pilnībā funkcionāls.”*

Laikā no 2007. līdz 2017. gadam ar ES atbalstu tika uzbūvētas automaģistrāles apmēram 3100 km garumā, un tas padarījis ceļošanu ātrāku, drošāku un labāku. Tomēr, ja 2014.–2020. gada periodā tika plānotas jaunas automaģistrāles apmēram 2000 km garumā, tad revīzijas laikā (2019. gada nogalē) bija pabeigti tikai 400 km. Revidenti norāda, ka ievērojami atšķiras pamattīkla attīstība Rietumeiropas dalībvalstīs pretstatā Centrāleiropas un Austrumeiropas dalībvalstīm.

Komisijai ir bijusi ievērojama stratēģiskā loma, jo tā vissvarīgāko maršrutu pabeigšanu ir noteikusi par prioritāti, konkrēti, ES regulās ir ieviesti jēdzieni “pamattīkls” un “pamattīkla koridori”, finansējumu piešķir tikai tad, ja ir izpildīti izvirzītie nosacījumi, un Komisija ir mudinājusi dalībvalstis iekļaut TEN-T tīklu prioritāšu plānošanā. Tomēr dalībvalstis pamattīklam ir atvēlējušas tikai vienu trešo daļu no pieejamā ES finansējuma 2014.–2020. gadam, kaut arī lielākajā daļā Centrāleiropas un Austrumeiropas dalībvalstu, kuras ir galvenās ES struktūrfondu saņēmējas, tīkla pabeigšanas rādītāji ir zemi.

Komisija ne vienmēr uzrauga visu pamattīklu, un tai trūkst starpposma mērķrādītāju, ar kuriem precīzi novērtēt progresu un izdarīt ticamas prognozes par to, vai tīklu būs iespējams pabeigt līdz 2030. gadam. Šīs uzraudzības nepilnības, kā arī tas, ka dalībvalstu iesniegtie dati nav savlaicīgi un ticami, vājina Komisijas iespējas vajadzības gadījumā savlaicīgi veikt koriģējošus pasākumus.

Revidenti brīdina, ka dalībvalstis pastāvīgi samazina autoceļu uzturēšanas finansējumu tā vietā, lai to palielinātu atbilstīgi infrastruktūras izvērsīšanai un kritiski svarīgu savienojumu nolietojumam. Lai gan šāda situācija var ietekmēt pamattīkla pilnīgas funkcionalitātes panākšanu līdz 2030. gadam, Komisijas rīcībā nav instrumentu, lai pārbaudītu, vai dalībvalstis ir ieviesušas stingru sistēmu ceļu atbilstīgas uzturēšanas nodrošināšanai.

Revidenti iesaka Komisijai piešķirt prioritāti ieguldījumiem autoceļu pamattīklā, uzlabot uzraudzības sistēmu un nostiprināt pieeju, saskaņā ar kuru tā nodrošina, ka dalībvalstis pienācīgi uztur izvērsto transporta tīklu.

Piezīmes izdevējiem

Kad 2013. gadā pieņēma TEN-T regulu, mērķis bija līdz 2050. gadam pabeigt visaptverošo ceļu tīklu, lai savienotu visus ES reģionus, un līdz 2030. gadam pabeigt pamattīklu. Kad 2016. gadā tika apkopoti jaunākie dati, TEN-T pamattīkla ceļu pabeigtības līmenis visā Eiropas Savienībā vidēji bija 77 %. Revīzijas laikā pabeigtības līmenis četrās apmeklētajās dalībvalstīs bija attiecīgi 46 % Bulgārijā, 75 % Polijā, apmēram 78 % Čehijas Republikā un 100 % Spānijā.

No revīzijā pārbaudītajiem maršrutiem 2012.–2019. gadā vislielākais pagarinājums (190 % jeb no 200 km līdz 580 km) un laika ietaupījumi (8 %) bija Tallinas–Vīnes maršrutā (salīdzinājumā ar maršrutiem Madride–Varšava, Bukareste–Parīze un Burgasa–Berlīne). Saskaņā ar ESAO datiem dalībvalstu vidējie ceļu uzturēšanas izdevumi laikā no 2007. līdz 2017. gadam samazinājās gandrīz uz pusi. No četrām apmeklētajām valstīm tikai Spānijā ceļu tīkls uzskatāms par vispārēji labā stāvoklī esošu tīklu.

Īpašais ziņojums Nr. 9/2020 “ES autoceļu pamattīkls: ceļā pavadītais laiks ir samazinājies, taču tīkls joprojām nav pilnībā funkcionāls” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās. ERP jau agrāk ir publicējusi ziņojumus par [autoceli](#), [dzelzceļa](#), [gaisa](#), [jūras](#) un [iekšzemes ūdensceļu](#)

transportu. ERP ir veltījusi transporta jautājumiem arī vienu no saviem izdevumiem [ECA Journal](#) un drīzumā publicēs ziņojumu par ES finansētu transporta megainfrastruktūru.

Saistībā ar šo ziņojumu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

Damijan Fišer – E-pasts: damijan.fiser@eca.europa.eu Tālr.: (+352) 4398 45 510 / Mob. tālr.: (+352) 621 55 22 24